TIPY

Umělecké dílo

Zvonice kostela Nejsvětějšího srdce Ježíšova ve Velkém Oseku se dočkala vitráže. Veřejná sbírka na obnovu původního okna kostela z r. 1934 ve stylu továrního světlíku byla vypsána před dvanácti lety. Novou vitráž s motivem hořícího keře jako symbolu Boží přítomnosti, která spaluje, ale neničí, navrhl bez nároku na honorář akademický malíř a místní rodák Jan Tichý. Realizaci svěřil sklářské firmě Kolektiv Ateliers z Nového Boru. Společně vytvořili dílo proměňující architekturu kostela v živý umělecký prvek. Tichý pro vitrážové okno zvolil škálu výrazných barev, dominuje červená, žlutá a modrá. Jejich kombinace evokuje podobu plamenů, je působivá při denním světle i při nočním nasvícení. **Blanka Frajerová**

Jan Tichý, Kolektiv Ateliers a. s., Honesty s.r.o.: Hořící keř. Kostel Nejsvětějšího srdce Ježíšova, Velký Osek u Kolína. K vidění celoročně 24 hodin denně.

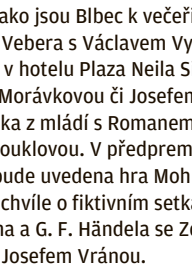
Café 1930

Argentinský skladatel Ástor Piazzolla patří stále k nedoceněným autorům. Jeho hudba se sice nemíjí se vkusem masového publika, ale je to „jen“ tango nuevo. Piazzollovy skladby jste určitě slyšeli, ale nespojíte si je okamžitě s autorem. Houslista Daniel Matejča a akordeonista Martin Šulc jsou hudebníci nejmladší generace, kteří sbírají mezinárodní ceny s ohromující samozřejmostí. Své společné album věnovali právě Piazzollovi, nahráli skladatelovy zásadní suity Suite del Ángel a Histoire du Tango a přidali navíc i skladby nejznámější jako Ave Maria či Oblivion. Akordeon patří k Piazzollovi stejně jako rozmáchlé melodie, emocionalita hraje v tomto druhu hudby klíčovou roli, a proto je skvělé, že oba interpreti jsou technicky natolik na výši, že vše zní neuvěřitelně lehce a samozřejmě. **Martin Zvěřina**

Ástor Piazzolla – Café 1930, Daniel Matejča, Martin Šulc; Supraphon 2026.

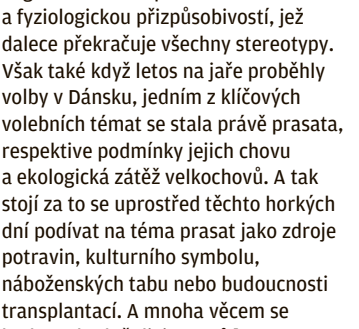
Do hlubin literatury

Vznikl ve Francii v 70. letech 19. století a také jeho prvními hvězdami byli právě Francouzi: Émile Zola, Guy de Maupassant nebo Gustave Flaubert. Ano, řeč je o naturalismu, literárním směru, který vzbudil tolik vášní. Není divu, však se naturalisté snažili zobrazovat lidskou bídu, smrt i stáří a zkoumali podmínky lidské existence ve vědecko-průmyslové civilizaci. Hodně rozruchu vzbudil determinismus, typický prvek naturalismu, který tvrdí, že člověka předurčuje prostředí a vrozené vlastnosti, kdežto vůle nebo výchova nehrají žádnou roli. A jak tomu bylo v české literatuře, kde se k naturalismu hlásily takové persony jako bratři Mrštíkové nebo Karel Matěj Čapek Chod? **David Lancz**

Dalibor Tureček, Jiří Pelán: Český literární naturalismus. Vydalo nakladatelství Host, Brno 2026. 624 stran.

Montáž Trabandu

Nová retrospektiva Montáž 1996–2014 přináší průřez proměnlivou historií legendární skupiny Traband. Obsahuje nejznámější skladby, jako jsou Vlaštovky, O malém rytíři nebo Černej pasažér, ale i připomínky méně známých zákoutí kapelní historie. Nechybí ani dosud nevydaná verze slavné písně Sáro!. „Je to nahrávka, kvůli které kapela vlastně vznikla,“ vzpomíná dnes lídr a autor písniček Jarda Svoboda. Když totiž Svoboda v roce 1995 přihlásil svou píseň do autorské soutěže Porty, potřeboval pro finálové vystoupení doprovodnou kapelu. Několik muzikantů dal dohromady narychlo a spíš z nutnosti. Netušil, že tím vzniká skupina, která během následujících dvaceti let výrazně ovlivní podobu české alternativní a folkové scény. **Ondřej Bezr**

Traband: Montáž 1996–2014, Indies Scope 2026.

Divadelní večery

V srpnu se na Letní scéně Voděrádky u Říčan představí známé pražské Divadlo Bez zábradlí se svým repertoárem. Návštěvníkům zde od 16. do 26. srpna nabídne celkem šest představení. V typicky letním prostředí se diváci mohou těšit na komediální klasiky, jako jsou Blbec k večeři Francise Vebera s Václavem Vydrou, Apartmá v hotelu Plaza Neila Simona s Danou Morávkovou či Josefem Cardou nebo Láska z mládí s Romanem Zachem a Nikol Kouklovou. V předpremiéře naopak bude uvedena hra Mohla to být hvězdná chvíle o fiktivním setkání J. S. Bacha a G. F. Händela se Zdeňkem Žákem a Josefem Vránou. **Daniel Marek**

Šest představení. Letní scéna Voděrádky. Více na www. bezzabradli.cz.

Z chlívku

Prase zdaleka není žádným „podřadným zvířetem“. Již 7 tisíc let slouží jako biologické a kulturní zrcadlo lidské civilizace. Je to zvíře s výraznou osobností a inteligencí, vysokými kognitivními schopnostmi a fyziologickou přizpůsobivostí, jež dalece překračuje všechny stereotypy. Však také když letos na jaře proběhly volby v Dánsku, jedním z klíčových volebních témat se stala právě prasata, respektive podmínky jejich chovu a ekologická zátěž velkochovů. A tak stojí za to se uprostřed těchto horkých dní podívat na téma prasat jako zdroje potravin, kulturního symbolu, náboženských tabu nebo budoucnosti transplantací. A mnoha věcem se budeme hodně divit. **David Lancz**

Jen pro vaše oči od časného rána 15. srpna.